

ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА

ДОКЛАД

НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
ЗА ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА
АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА ПО
УРОЛОГИЯ

ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА
ВЪВ ВОЕННОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на специалност от регулираните професии **„УРОЛОГИЯ“** от **професионално направление 7.1 Медицина във Военномедицинска академия.**

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 Г.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №10/08.04.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС Утвърждаване на състав на ЕГ от АС Проф. д-р Иван Дечев, дм – ръководител на ЕГ Проф. д-р Мария Миланова, дмн – член на ЕГ Д-р Благовест Петров, докторант по урология – член на ЕГ Наблюдаващ процедурата член от ПКЗС: проф. д-р Снежанка Тишева, дмн	Протокол №7/30.03.2023 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	20.04.2023г.,
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №25/03.07.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №25/03.07.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Дадена е е програмна акредитация на докторска програма „Урология“ от професионално направление 7.1. Медицина във Военномедицинска академия на основание на обща оценка по критериите 8.49 (осем цяло и четиридесет и девет стотни).

При предходната акредитация на докторската програма „Урология“ не са дадени препоръки

През периода 2016 – 2022 г. в катедра „Урология и нефрология“ са зачислени петима докторанти в задочна форма на обучение, един „главен асистент“ е придобил академична длъжност „доцент“ по урология и един асистент по нефрология е придобил академична длъжност „главен асистент“ по нефрология, а през 2023 г. е придобил АД – „доцент“.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В

СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството.

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.

Стратегическата цел на ВМА и Катедра „Урология и нефрология” за периода 2016 – 2022 г. е развитието им като водещ образователен, научноизследователски и технологичен център сред научните организации в България и утвърждаването им сред сродни университети и научни организации зад граница.

По 1.1.1. *Висшето училище или научната организация организира обучение по докторската програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.*

Обучението на докторантите по докторската програма „Урология” има за цел да подготви високо квалифицирани специалисти, способни самостоятелно да разрешават сложни проблеми, свързани с конкретни урологични казуси. ВМА подготвя докторанти по научната специалност „Урология” от времето на своето създаване. **Целта** на докторската програма е да подготви висококвалифицирани специалисти за нуждите на медицинското образование, наука и практика, като защитилите докторантури по урология са се реализирали във ВМА и здравната мрежа на Република България.

ВМА – София, в това число и Катедрата по урология и нефрология организира обучение по докторските програми в пълно съответствие с действащите нормативни документи в страната и съответните специфични за ВМА правилници. Това гарантира съответствие между учебната документация, свързана с обучението на докторантите и правната рамка на всички нива. Това съответствие се поддържа от действащата вътрешна система за качеството на ВМА – София чрез провеждане на периодични одити по утвърден график и се контролира от страна на всички органи, които имат отношение към подготовката на докторантите: Катедрен съвет, Академичен съвет и Служба „Учебна и научноизследователска дейност”.

Мотивите за разработване на докторска програма „Урология” са свързани с нейното бързо развитие като самостоятелна специалност и бурното внедряване на минимално инвазивните хирургични методи в рутинната клинична практика. **Обучаващо звено по докторската програма „Урология” е Катедрата по урология и нефрология – самостоятелно академично звено. База за обучение е Клиниката по урология с 4 клинични звена – клиника ендоурология и ЕКЛ, клиника обща урология, клиника по нефрология и отделение по хемодиализа.**

Всички клинични структури в състава на Катедрата работят съвместно и в сътрудничество помежду си, както и с останалите диагностични и клинични звена на ВМА.

По 1.1.2. Обучението по докторските програми е в съответствие със създадената във ВМА – София официално приета и действаща цялостна стратегия за качеството на обучение и процеса на неговата реализация. *Системата за управление на качеството във ВМА*

¹Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

подлежи на непрекъснат контрол с цел нейното поддържане, развитие и усъвършенстване. Осигуряване на качеството във ВМА е ситуирано като цялостна концепция на основата на международния стандарт за качество БДС EN ISO 9001:2015. Основните положения, свързани със същността, принципите, стандартите и процедурите за функциониране на системата (вътрешни документи) се съдържат в *Правилник за устройството и дейността на Комисия по оценяване и поддържане на качеството във ВМА* и *Правилник за структуриране и функциониране на система за оценяване и поддържане на качеството във ВМА*. Дейността по качеството се реализира чрез Комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес и отговорник по качеството на Катедрата.

Ежегодно се извършват вътрешни (два пъти) и външни одити за оценка на качеството на обучение на докторантите. ВМА –

София циклично преминава през външно осигуряване на качеството, вкл. и на докторските програми в съответствие с ESG-критериите. Формите на докторантура във ВМА – София са редовна, самостоятелна форма на обучение с продължителност до 3 години и задочна форма на обучение с продължителност до 4 години.

Дейността на ВМА е ориентирана към осигуряване на стимулираща среда за целенасочено, непрекъснато и устойчиво развитие на докторантите и постдокторантите.

По 1.1.3. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст.

Докторските програми като цяло са в **съответствие с основните направления на научноизследователската дейност** във ВМА – София и тази по урология, според изработената от академичното ръководство стратегия за развитие на докторантурите. ВМА прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението по докторската програма чрез развиване на основни образователни и научноизследователски дейности.

Учебната документация на докторанта и действащите правила, отнасящи се към докторските програми, се актуализират своевременно, като се отчитат новостите в научно и методическо отношение, както и измененията в нормативната база. Мнението на докторантите при подготовката на учебната документация са определящи, тъй като те участват в нейната подготовка заедно с научните си ръководители и се отразяват техните научни интереси.

Съществуват възможности резултатите от дисертационните трудове да се публикуват в списание „**Военна медицина**” (издание на Българското научно дружество по военна медицина), „**Ендоурология и минимално инвазивна хирургия**”, други български и чужди издания и така да се създават взаимовръзки между научните изследвания и обучението по докторската програма.

По 1.1.4. В тази връзка във ВМА – София са приети и оповестени правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на плагиатство, които са отразени в *Правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство* и *Етичен кодекс за академично единство във ВМА*. Във ВМА съществува автоматизирана система за плагиатство.

Към ВМА функционира постоянна **Етична комисия на ВМА**, която е експертен и консултативен орган, учреден към ВМА със Заповед на Началник ВМА. Комисията отчита дейността си ежегодно пред Началник ВМА, като резултатите са налични на сайта на ВМА – София. ВМА – София не допуска дискриминация при приема и обучението на докторантите.

Контролът се извършва на различни етапи от разработването на научните проекти до публикуване на резултатите. Прилагат се правилата на *Етичен кодекс за академично единство във ВМА* за осигуряване на академично единство, чрез които се гарантират

залегналите в ЗВО академични свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Приети са и оповестени *Правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство*. През изминалия период 2016 – 2022 г. **не са установени случаи на плагиатство** от страна на докторанти. Те показват висок морал, колегиалност, взаимопомощ и трудолюбие.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1.:

Цялостната дейност за обучение по докторантските програми във ВМА – София е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва тяхната специфика и отговаря на законовите наредби. ВМА изгражда и прилага политика за осъществяване взаимовръзка между научните изследвания и обучението по докторската програма. Изработени са и се прилагат правила за осигуряване на академично единство, академични свободи и нетърпимост към дискриминация, гарантирани от вътрешни нормативни документи и действащи контролни структури. Политиките за осигуряване на качеството отразяват връзката между научните изследвания, обучението и преподаването, и са съобразени с националния контекст, в който функционира институцията, така и с институционалния контекст, и стратегическия ѝ подход.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите.

2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

При разработване и обновяване на докторските програми се спазват всички изисквания, заложи в Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА.

В тези документи се уреждат конкретните условия и ред за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА. Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на кандидатите за академични длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва от научно жури. Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

В разработването на докторската програма по „Урология“ участват членове на академичния състав от Катедрата, която разполага с двама професори и един доцент със специалност по Урология.

По 2.1.1. Докторските програми са разработени в съответствие със съвременните постижения на науката и имат ясно изразени очаквани резултати. Докторската програма по „Урология“ за обучение на докторанти е със срок за провеждане на редовна докторантура и тази на самостоятелна подготовка 3 години, а за задочната докторантура е 4 години. В *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА* са посочени правилата и условията за зачисляване в различни форми на докторантура. Катедрата по Урология и нефрология на ВМА прилага процедури по одобряване и наблюдение в хода на изпълнение на докторската програма по урология при съдействие на висококвалифицирани преподаватели проф. д-р Илия Салтиров, дмн и още двама хабилитирани преподаватели – проф. д-р Светослав Николов, дм и доц. д-р Кремена Петкова, дм.

По 2.1.2. Съществува организационно-управленски стандарт за разработване и поддържане на специфичен набор от различни видове документи за прием и обучение на докторантите. Документацията се обновява периодично и е достъпна онлайн чрез сайта на ВМА и се съхранява в служба „Учебна и научноизследователска дейност”.

Регламентите за процедурите по прием и обучение и условията и реда за придобиване на ОНС „Доктор” са представени в Правилника за развитие на академичния състав във ВМА – София, Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА.

Съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА от 20.10.2016 г. „*Критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие с ESG - част 1 (1-10)* и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО в Катедрата по урология и нефрология са разработени и приети **учебна програма, учебен план и квалификационна характеристика за обучението на докторанти по специалност „Урология”**. За редовна и задочна докторантура, кандидатът се явява на конкурсен изпит по приложен примерен конспект за конкурсния изпит за Докторската програма по Урология.

Докторантите в редовна и задочна форма на обучение могат да преминават в самостоятелна форма на обучение със заповед на Началника на ВМА, въз основа на решение на Академичния съвет (АС) по предложение на Катедрения съвет (КС) и подадено заявление от докторанта.

След разработване на основна част от дисертационния труд кандидатът представя на Катедрен съвет основна част от дисертацията (*литературен обзор, целта, прилаганите методи и евентуалните резултати*). Академичният съвет на ВМА взема решение и предлага на съответната структура в Министерството на отбраната докторантът да бъде зачислен по докторската програма. Зачисляването в докторантура става със заповед на министъра на отбраната.

За периода 2016-2022 г. 6 докторанти по урология (1 свободна и 5 задочни) са участвали пряко в разработването на учебната документация, включваща индивидуалните учебни планове за подготовка на докторанта, изготвянето на периодични отчети за изпълнението на програмата и предложения за промени в сроковете на изпълнение на някои от задачите в програмата, а така също и промени в задачите на програмата. Един от цитираните докторанти на свободна докторантура е защитил дисертационния си труд на 05.02.2019 г.

По 2.1.3. Докторската програма е представена в ясна документация, която задава устойчиви цели и задачи на образователната и научната художествено-творческата, спортната дейности, обвързани с докторската програма.

Във ВМА има утвърдени стандарти за документацията по докторските програми. Личното досие на докторанта съдържа индивидуалния план за работа на докторанта; включва наименование на структурата, в която се обучава докторанта; тема на дисертацията; научен ръководител; вид на докторантурата; изпити и срокове за тяхното полагане; етапи и срокове за приключване на дисертацията и др. Действащата учебна документация се намира в личните досиета на докторантите, които се съхраняват в служба „УНИД” на ВМА.

По 2.1.4. ВМА е база за следдипломно обучение по предклинични и клинични специалности. Докторската програма в Катедрата по урология и нефрология се разработва и актуализира съобразно повишените изисквания към конкурентоспособността на кадрите в сферата на урологията, поради лавинообразно нарастващия обем информация, наред с предизвикателствата на съвременните технологии и оперативни техники, а заемането на академични длъжности се осъществява на базата на анализ на учебната натовареност.

Анализът на актуалността на докторантурата се прави на базата на сравнителни проучвания по дадената проблематика в национален и световен аспект.

Международните контакти, съвместните научни разработки с научни колективи извън страната, участието в международни научни форуми в чужбина, са предпоставка за подготовка на докторантите съобразно Европейските изисквания и тяхната конкурентоспособност на пазара на труда.

По 2.1.5. Всяка докторска програма е съвместима (сравнима) с аналогични програми на други ВУ в България, ЕУ или извън ЕУ, позволяваща професионална мобилност на докторантите.

Докторската програма по „Урология“ е акредитирана във всички медицински университети и факултети в страната, както и в много европейски и световни висши училища. Учебните планове и документацията е с общи черти във всички университети в страната и е разработена в съответствие с Европейската система за натрупване и трансфер на кредити (ECTS), което създава благоприятни условия за междуинституционална мобилност. Докторската програма по „Урология“ трябва да е съвместима с аналогичните програми във висшите училища у нас и Европа, което позволява професионална мобилност на докторантите. ВМА има вътрешни и международни договори и проекти, съдържащи клаузи за академичен обмен и научно сътрудничество. Преподавателите от Катедрата по Урология и нефрология използват национални и международни контакти с други учени за осъществяване на краткосрочно обучение на докторанти в други национални и чуждестранни научни институции.

Допълнителен източник на информация, с цел сравняване на актуалността на разработваните тематични с аналогични програми на други висши училища в България, Европейския съюз и извън него, представлява базата от данни на НАЦИД, съдържаща докторантски разработки от всички тематични направления. Подобна база данни съществува и за европейските докторски разработки, което позволява своевременно актуализиране на докторските програми в Университета.

Академичният състав, провеждащ обучението по „Урология“, е добре осведомен за научните достижения по настоящата специалност в Медицинските университети в България и в ЕС.

По 2.1.6. Документацията относно приема и обучението на докторантите се съхранява в служба „Учебна и научноизследователска дейност“ на ВМА и в Катедрата по урология и нефрология, като текущо се упражнява контрол за спазване на изискванията на нормативните документи, свързани с обучението на редовните докторанти и тези на самостоятелна подготовка. Там се съхранява и база от данни за всеки докторант, завършил обучението за срок една година след защитата.

Обучението по всяка докторска програма се оценява и анализира на базата на провежданата ежегодно атестация на докторантите и на изготвения отчет на докторанта за извършената образователна и научноизследователска дейност и получените резултати. Текущата дейност на докторанта се контролира от научния ръководител и периодично се обсъжда в Катедрения съвет. Ежегодно, в края на учебната година, в Катедрения съвет се представя отчет за хода на докторантурата и предложение за атестиране на докторанта по образец – за редовните докторанти на тримесечие и за задочните – за календарна година. Установена практика е разработените части от дисертацията и нейният окончателен вариант да се обсъждат в Катедрените съвети и да се приемат с обикновено мнозинство на присъстващите. Отчетът за изпълнение на дейностите по общия и индивидуален учебен план се приема от Катедрения съвет и утвърждава от Академичния съвет.

ВМА изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени и представители на други заинтересовани страни. Учебната документация по настоящата докторска програма е съобразена с нейната специфика и следва своите задължителни академични стандарти.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1.:

ВМА има утвърдени процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми. Учебната документация по докторските програми е съобразена със задължителните академични стандарти и вътрешните регламенти на ВМА – София. Регламентите за процедурите по прием и обучение, и условията и реда за придобиване на ОНС „Доктор” са оповестени на сайта на ВМА. Създадена е организация за наблюдение на учебната документация и всички етапи на образователния процес.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

В Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във Военномедицинска академия са приети количествени критерии, които следва да се изпълнят от докторантите, за да придобият ОНС „Доктор”. Изискват се минимум пет пълнотекстови публикации, от които четири по темата на дисертационния труд и четири резюмета от участия в научни форуми.

По 3.1.1. В Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ВМА – София е регламентирано, че обучението на докторантите включва набор от познавателни и научноизследователски дейности. Подчертано е, че докторантите по „Урология” се обучават в съответствие със съвременните постижения в областта на специалността. Подготовката се реализира чрез **съвременни образователни форми и методи**. На *катедрено ниво* акцентът е върху индивидуалната работа на научния ръководител с докторанта.

Модерната инфраструктура във ВМА – София, надграждана постоянно, създава условия за развиване на умения на докторантите за прилагане на съвременни виртуални методи за 3D визуализация на резултатите, използване на разширени технологии за реалност (VR като инструмент за обучение), качествено оформяне на интерактивни презентации, създаване на тематични и технологични видеоклипове и позиционирането им в публична професионална среда, познаване на възможностите за видеоконферентни връзки и други.

Във ВМА е осигурен достъп до най-големите световни и европейски научноизследователски бази данни, лицензирани от Министерството на образованието и науката: *ISI Web of Science, Scopus и EBSCO*.

По 3.1.2. Във ВМА – София се провежда организиран учебен процес с докторантите по **общ (групов) и индивидуален учебен план**. **Груповият учебен план** се осъществява в рамките на Училище за докторанти. **Мисията на докторантското училище към ВМА** е да обучава висококвалифицирани специалисти в условията на глобализиращата се световна икономика на 21-ви век, които са готови да заемат водещи позиции както в академичните среди, така и в областта на медицинската практика и управлението на здравеопазването.

Училището за докторанти организира специализиран интензивен курс с цел да се подпомогнат младите научни работници при изготвянето и оформянето на публикации и при разработването на дисертационните им трудове.

Първичното звено (катедра, сектор) съдейства за организиране на учебния процес на докторантите, което включва извършваната от докторантите научноизследователска, образователна и научна дейност.

Съгласно кредитната система, разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити, в хода на изпълнение на образователната програма, докторантите трябва да придобият определен брой кредити по време на обучението си в докторската програма.

Индивидуалният учебен план включва: тема на дисертацията; научен ръководител, специалност, етапи, срокове и дейности по години; осигуреност на научното изследване; участие в лекции, курсове, обучения и научни форуми; колоквиуми и срокове за полагането им.

В сайта на ВМА има специален раздел „В помощ на докторанта”, в който са представени курсовете за обучение на докторантите в докторантското училище: „Курс за докторанти”, курс „Подготовка на научна публикация”, курс „Техническо оформление на дисертационен труд”.

Периодично във ВМА се организират специализирани езикови курсове за подготовка както на преподавателския състав, така и на докторанти. Към формите на обучение на докторантите **на катедрено ниво** са добавени: тематични курсове, семинари, срещи за обсъждане на актуални теми, самостоятелна подготовка за изпити, усвояване на експериментални методи и провеждане на научни разработки.

По 3.1.3. Процедурата по контрола върху обучението на докторантите във ВМА – София е регламентирана от *Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА* и раздел *В помощ на докторанта на сайта на ВМА*. Атестационните листове и резултатите, и оценката за работата им се съхраняват в личното дело на всеки докторант в Служба „УНИД”. Образователната и научна степен „Доктор” се удостоверява с **диплома**, издадена от ВМА – София, която изпраща в Националния център за информация и документация (НАЦИД) по един екземпляр от защитените дисертационни трудове и авторефератите към тях на хартиен и електронен носител.

По 3.1.4. Постиженията на докторантите се оценяват през целия период на разработка на докторския труд чрез контрол на индивидуалния учебен план, отчетите, участие в научноизследователски проекти, публикации в списания с импакт фактор, публикации в други списания и участия в научни конференции. Използват се ясни, съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите, които са описани в *Правилника за развитие на академичния състав във ВМА – София* и *Справочник на докторанта*. Само докторанти, изпълнили планираните дейности по Индивидуалния учебен план и събрали изискуемия минимален брой кредити, се допускат до предзащита (апробация) пред разширен катедрен съвет.

По 3.1.5. Във ВМА – София има изградена организация при постъпване на жалби от докторанти съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във Военномедицинска академия*. Всички жалби се разглеждат от етичните комисии по звена, които в своята работа се ръководят от *Етичен кодекс за академично единство на Военномедицинска академия*.

През отчетния период в Катедра „Урология и нефрология” няма регистрирани случаи на жалби от докторанти. За периода 2016 – 2022 г. жалби от докторанти от други специалности не са постъпвали във ВМА.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1.:

Подготовката на докторантите по офталмология във ВМА се реализира със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план и чрез участие в колективно обучение. Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител на научното звено и чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите. Оценяването на постиженията се осъществява чрез научните прояви и текущи вътрешни одити. Съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби от докторанти.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

Приемът и подготовката на докторантите се извършва в съответствие с действащите нормативни актове (ЗВО, ЗРАСРБ), Наредбата за държавните изисквания за приемане и обучение на докторантите, както и *Правилника за устройството и дейността на ВМА, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА.*

За докторанти се приемат лица, които притежават диплома, съответстваща на ОКС „Магистър”. Те се обучават за срок до три години в редовна и самостоятелна форма на обучение и четири години в задочна форма на обучение. Докторанти се приемат само по акредитираните докторски програми чрез конкурсен изпит.

Във ВМА функционира служба „Учебна и научноизследователска дейност”, която има за задача да контролира и проследява функционирането на системата и спазването на всички стъпки от приема на докторанта до тяхната професионална реализация. Към службата се поддържа електронен регистър база данни за пълен контрол на състоянието на докторантите по докторски програми и др. критерии.

ВМА е създала и приела свой *Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА*, приет на заседание на Академичен съвет. Същият урежда конкретните условия и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА. Образователната и научна степен „Доктор” и научната степен „Доктор на науките”, придобити във ВМА по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), са безсрочни и важат на територията на цялата страна.

По 4.1.1. Процедурите и практиката, обхващащи „**жизнения цикъл**” на докторанта са посочени в *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА – София. Спазват се ЗВО, ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.* За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен „Магистър”. Обучението за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” се осъществява в редовна, задочна, самостоятелна или дистанционна форма на обучение. Всички документи са **публикувани на интернет страницата на ВМА – София**. Регистрирането и проследяването на хода на докторантурите се извършва от служба „Учебна и научноизследователска дейност”. На интернет страницата на ВМА – София е създаден и се поддържа раздел „В помощ на докторанта” със съдържание на български език.

От 2018 г. дисертациите и авторефератите са налични в пълен текст в Регистъра на академичния състав и защитените дисертационни трудове на НАЦИД. Те са на разположение и за регистрирани читатели на Библиотеката на ВМА – София. По този начин се осъществява публичност на постигнатите научни резултати в дисертационния труд пред академичната общност.

Всички посочени изисквания и процедури се спазват стриктно по отношение на докторската програма „Урология“.

По 4.1.2. Създадени са правила и са осигурени възможности за включване на докторантите в изпълнение на изследователски проекти. Като цяло, научноизследователската дейност на преподавателския състав и публикуваните резултати от нея са положително оценявани от научната общност у нас и в чужбина. Представени са и нови данни за актуалните проблеми на минимално-инвазивна медицина у нас.

Включването на докторанти в научноизследователската дейност е основно направление за реализиране на една от основните цели – постигане на оптимален баланс на изследователска дейност и обучението. Осигурена е възможност за публикуване на техни статии в различни печатни научни издания (списания, сборници с научни публикации и др.).

Част от западните заглавия (Military Medicine; Medecine et Armees; Revue Internationale des Services de Sante des Forces Armees; Journal of Royal Army Medical Corps; Medical Corps International Forum) се получават единствено в библиотеката на ВМА, като същевременно се ползват и от другите сродни библиотеки в страната.

Докторантите от Катедра „Урология и нефрология“ могат да публикуват най-значимите си достижения в специализираните научни списания „Военна медицина“ – ISSN-1312-2746 (официално издание на Българското научно дружество по военна медицина и Военномедицинска академия), Balkan Military Medical Review – ISSN-1107-6275 (списание на Балканския военномедицински комитет) и „Ендоурология и минимално инвазивна хирургия“ – ISSN1314-846X.

Наблюдава се ясна устойчива тенденция за увеличаване участието на докторанти в научноизследователската дейност, което е важен етап от академичното им израстване и развитие.

По 4.1.3. Осигурени са възможности за мобилност на докторантите, в т.ч. периоди на обучение в други ВУ или научни организации, участие в национални и международни научни форуми и др.

ВМА има сключени договори за сътрудничество с висши училища и научни организации за мобилност на преподаватели, специализанти и докторанти. Докторантите във ВМА имат възможност да разработват част от трудовете си в други структури в България и Европа, съгласно сключените **19 договора за сътрудничество между ВМА и други институции.**

По 4.1.4. Създадена е административна система за регистриране на хода на докторантурата и реализация на завършилите докторанти. Във ВМА – София в служба „Учебна и научноизследователска дейност“ функционира административна система за регистриране на зачислените докторанти, хода на докторантурата и защитата на дисертационния труд.

През периода 2016 – 2022 г. в катедра „Урология и нефрология“ са зачислени петима докторанти в заочна форма на обучение, един „главен асистент“ е придобил академична длъжност „доцент“ по урология и един асистент по нефрология е придобил академична длъжност „главен асистент“ по нефрология, а през 2023 г. е придобил АД – „доцент“.

Военномедицинска академия участва в Националната програма „Млади учени и постдокторанти-2“, финансирана с решение на Министерски съвет №206/07.04.2022 г. – одобрени и финансирани са общо 9 проектни предложения, от които 5 млади учени и 4 постдокторанти за периода 01.11.2022 г. – 30.10.2023 г. С цивилните служители са сключени допълнителни споразумения, а с военнослужещите – договор за услуга/граждански договор.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1.:

Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи за функционирането на системата: прием и обучение на докторантите. Отчита се висока и респектираща стойностна публикационна активност на докторантите (внушителен брой статии в реферирани и индексиранни издания в световно известни бази данни с научна информация). Създадена е действаща и ефективна административна система за регистриране хода на докторантурата и реализацията на завършилите докторанти.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

По 5.1.1. Катедрата по урология и нефрология има високоспециализиран академичен състав за подготовка на докторанти. Хабилитираните преподаватели са с отлична теоретична и практическа подготовка, висок професионализъм и дългогодишен опит в учебната и научноизследователската дейност. Академичният състав на Катедрата по урология и нефрология включва 3 хабилитиран преподаватели (2 професори и 1 доцент по урология) на основен трудов договор към ВМА – София с необходимия профил и с доказана квалификация в областта на докторската програма. Академичният състав на катедрата включва още 2 асистенти и 1 специалист с ОНС „доктор“. Хабилитираните и нехабилитирани преподаватели по смисъла на чл. 47 от ЗВО са академичен състав на обучаващото звено. Всички тези преподаватели са автори на достатъчен брой учебни помагала, ръководства и учебници на български и английски език.

Във ВМА – София и Клиниката по урология съществува благоприятна академична среда и се оценява значението на научния ръководител за успеха на докторската програма. Научният ръководител на защитилите в периода докторанти от Клиниката – проф. Илия Салтиров, дмн е учен с висока научна квалификация, активен изследовател и иноватор в областта на урологията с висока национална и международна тежест.

ВМА спазва законовите изисквания и всички разработени документи, свързани с подбора и развитието на академичния състав. Утвърден е официално установен ред за атестиране и самоатестиране на преподавателите, в съответствие със Закона за висшето образование, чл. 57 (1), (2) и Правилника за устройството и дейността на ВМА. Членовете на академичния състав се атестират в следните срокове:

1. Нехабилитирани лица – веднъж на три години;
2. Хабилитирани лица – веднъж на пет години.

Отчита се докторантското мнение чрез провеждане на анонимни анкети периодично, или по преценка на Атестационна комисия.

По 5.1.2. *Обучаващото звено разполага с академичен състав на основен трудов договор, чиято квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научна дейност.*

Хабилитираните преподаватели от катедрата на основен трудов договор към ВМА – София имат дългогодишен преподавателски опит, задълбочени познания по специалността и притежават необходимия ценз за извършване на научноизследователска дейност.

В НАЦИД са регистрирани всички хабилитирани лица в направление Урология.

Съществува разгърната научноизследователска дейност по тематиката на специалността на хабилитирания академичен състав, участващ в обучението на докторантите, независимо от високата учебна натовареност на целия академичен състав (хабилитирани и асистенти).

Публикационната активност на академичния състав в областта на Урологията за отчетния период включва общо:

- **39 публикации в международни печатни издания;**
- 63 публикации в национални издания;
- **58 участия в международни научни конгреси и конференции;**
- 40 участия в национални конгреси и симпозиуми;
- **2 участия в монографии и учебни книги в международен колектив;**
- 34 изнесени пленарни доклада и презентации на международни и национални конгреси, конференции и симпозиуми;
- **5 участия в международни научни проекти.**

Голямо достойнство и гордост на урологичната академична общност на ВМА – София е издаването на сп. „Ендоурология и минимално инвазивна хирургия“ с главен редактор проф. д-р Илия Салтиров, дмн.

Научната дейност във ВМА – София се финансира чрез средства от: държавния бюджет; научноизследователския сектор; специализирани фондове на ВМА – София; български, чуждестранни и международни програми, фондове и фондации; договори с физически и юридически лица.

По 5.1.3. Основното звено, обучаващо докторанти, има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата и/или в професионалната област, към която тя принадлежи.

Научноизследователската дейност е неотменна част от цялостната творческа дейност на Академичната общност на Военномедицинска академия. Научните изследвания във ВМА са насочени към активно създаване на нови научни знания, както и за обосноваване и развитие на обучението на студентите, докторантите и специализантите (чл. 61, ал. 1 от ЗВО).

Членовете на академичния състав на Катедрата със специалност Урология са отлични специалисти и утвърдени експерти в съответната област. Хабилизиранияте преподаватели участват в различни изпитни комисии – в държавни изпитни комисии за специалност, локални комисии за зачисляване на специализанти и докторанти, в научни журита при процедури за хабилизация. Те са консултанти и ръководители на специализанти и докторанти, рецензенти на научни статии, членове на редакционни колегии на научни списания, експерти и консултанти.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1.:

Кандидатстващото за обучение на докторанти звено (Катедра по урология и нефрология) разполага с достатъчен и качествен академичен състав на основен трудов договор към ВМА – София със специалност и квалификация в областта на докторската програма „Урология“ за подготовка на докторанти.

Във ВМА – София са създадени отлични условия за включване на преподавателите, докторантите и студентите в научноизследователската дейност. Налице е впечатляваща творческа активност и международни изяви на академичния състав на Катедрата по урология и нефрология.

Установява се положителна възходяща тенденция в публикационната активност, нарастване броя на публикациите в чужбина – в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of Science), което е категорично доказателство за високото качество на научните трудове на академичния състав на Катедрата по урология и нефрология.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

Обучаващата институция разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи академичен комфорт за работа на докторантите.

Обучението на докторанти в Катедрата по урология и нефрология на ВМА – София е осигурено с необходимата материално-техническа база.

Катедра „Урология и нефрология“ разполага с две учебни зали с капацитет по 20 работни места и един учебен кабинет, оборудвани със средства за презентация. За докторантите е осигурена възможност за работа с компютър и достъп до интернет.

ВМА разполага със зали, които могат да се използват от всички научни направления както следва: 1 компютърна зала с 10 работни места с инсталирани програми за самообучение; кинозалон – 500 места, аула – 200 места и 10-та зала – 150 места; 18 учебни зали с по 25 места, експериментално отделение, всички оборудвани със съвременни средства за презентирание.

По 6.1.2. Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовка на дисертационните трудове. Подпомага се участието на докторантите в научни форуми – национални и международни конференции и симпозиуми, за да докладват резултатите от своята научноизследователска работа.

Във ВМА е създадена, поддържа се и се обновява необходимата материална база, осигуряваща условия за учебна и изследователска дейност на докторантите. ВМА разполага с **Отделение по експериментална медицина**, където могат да се извършват опити, свързани с обучението по докторската програма.

В клиниките по урология съществуват необходимите условия за обучение на докторанти по специалността „Урология“. Клиниките по урология са модерни, високотехнологични с трето ниво на компетентност.

По 6.1.3. Информационното и ресурсно осигуряване на учебната и научната дейност във ВМА – София се осъществява от библиотеката на ВМА със задачата да обслужва учебната, научната и диагностично-лечебната работа.

Докторантите в урологичните звена на Катедра „Урология и нефрология“ имат на разположение учебни пособия и специализирана литература. Катедрата разполага с on-line достъп до годишни поредици от най-авторитетните световни периодични научни издания, както и учебници и ръководства във всички насоки на съвременната урология. Библиотеката на ВМА разполага с богат собствен фонд от **над 30000 библиотечни единици български и чуждестранни медицински издания от последните години**, набор от собствени учебни материали на електронен носител, достъп до интернет и собствено разработени диагностично-терапевтични алгоритми.

През оценявания период преподавателите по Урология са включени като лектори и асистенти в програмите за обучение на студенти и специализанти. Осигурен е достъп до бази данни PubMed/MEDLINE (US National Library of Medicine), EBSCO Host, Google Scholar, Research Gate и Directory of Open Access Journals (DOAJ). Библиотеката на ВМА членува в Българския информационен консорциум (БИК).

Библиотечните дейности са автоматизирани. Използването им дава възможност за достъп до много списания в областта на научната специалност. Обучението и научноизследователската работа на докторантите по урология са информационно обезпечени.

Работи се с електронен каталог книги и електронен каталог читателска картотека по софтуер на СофтЛиб. Читателските места в читалнята са с компютърни конфигурации и свободен достъп до online бази данни на EBSCO Information Services.

Има възможност да се регистрират и отдалечени достъпи посредством компютърна мрежа с работни места във всички катедри, клиники и лаборатории (автоматизирана болнична система). Достъпът до Интернет е денонощен и „on-line“. В библиотеката работят: библиотекар и библиограф. Дейността на библиотеката се състои в работа с читатели, които получават устни и писмени справки.

За провеждане на учебния процес ВМА осигурява на урологичните си звена различна аудио-визуална техника. За онагледяване и озвучаване на учебния процес, клиниката има възможност да използва богатата апаратура.

Урологичните клиники на ВМА разполагат с медицински изделия и материали, необходими за процеса на обучение. Използват се възможностите на **Лабораторията по информационно осигуряване (ЛИО)** на ВМА, която е тясно профилирано звено с основно предназначение да осигурява комплексно многообразните дейности във Военномедицинска

академия, чрез изграждане на автоматизирани информационни системи, базираци се на съвременна електронно-изчислителна техника.

В библиотеката на ВМА – София се закупува новопубликувана българска и чуждестранна научна литература по предложение на ръководител катедра за нуждите на учебната и научноизследователска дейност. Достъпът и ползването на информационните ресурси, както и услугата за доставка на електронни статии за студенти, докторанти и служители на ВМА – София са безплатни.

По 6.1.4. ВМА – София разполага с възможности за обучение и изследователска дейност в най-съвременни и високотехнологични клиники и диагностично-изследователски лаборатории. Изследователската работа на докторантите се стимулира чрез създаването на интердисциплинарни работни колективи, включващи преподаватели от различни научни специалности на ВМА – София. Съществуват възможности за използването на някои уникални апарати, предоставени от други структури на ВМА.

Докторантите във ВМА имат възможност да публикуват в списание „Военна медицина”, издание на ВМА и Научното дружество по военна медицина, което излиза с 4 книжки годишно и е индексирани в списъците на НАЦИД. Друга възможност за публикуване е списанието *Balkan Military Medical Review*, издание на Балканския военномедицински комитет, списанието „Ендоурология и минималноинвазивна хирургия” – издание на Катедрата по урология и нефрология. Разходите за консумативи, лабораторни изследвания и др., се свързват с диагностично-лечебния процес в съответната клиника и не се извършват самоцелно (единствено и само за нуждата на съответната докторантура, не се изчисляват служебно).

Всички разходи за всяка една докторантура се разглеждат в Съвета по отбрана след аргументирано становище на Началника на ВМА.

Поддържат се академични традиции при връчване на дипломите за ОНС „доктор“, публичните защити са се превърнали в тържествени научни събития за Военномедицинска академия.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1.:

Материално-техническата база е съвременна и достатъчна. Осигурено е специфично оборудване и информационна база, необходими за обучение на докторанти по научната специалност „Урология”.

Докторантите имат достъп до съответни научни издания и бази данни. На докторантите се осигурява добра възможност за публикуване на резултатите от научните изследвания и участие в научни форуми. Налице са достатъчни висококвалифицирани кадрови ресурси за качествена и стойностна научноизследователска дейност.

Стандарт 7. Управление на информацията.

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

ВМА има изградена вътрешна информационна система (Форум), в която се публикува актуална информация, свързана с учебния процес на докторанти, специализанти и курсисти. Информацията е публично достъпна и чрез уеб сайта на ВМА (www.vma.bg).

Във ВМА в служба „Учебна и научноизследователска дейност“ се събира и анализира информация за изпълнението на докторските програми и постигането на необходимите кредити за защита на дисертационния труд.

Секторът „Научна дейност” подпомага провеждането на процедурите за придобиване на научни степени и звания във ВМА – София и контролира спазването на нормативните документи.

По 7.1.1. Информация за: дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството (включително външни заинтересовани страни), осъществяваните процедури за одобряване и обновяване на учебната документация на докторската програма, развитието и успеваемостта на докторантите, удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение, учебните ресурси и наличната подкрепа за докторантите и кариерното развитие на завършилите докторанти се извършва с провеждане на редовни анкети сред докторантите и академичния състав. Анкетният лист за провежданите анкети е разгледан и приет от Академичния съвет на ВМА. Анкетите се провеждат и анализират от катедра „Военна медицина“ и се публикуват в списание „Военна медицина“.

Във ВМА – София е въведена и функционира *Система за оценяване и поддържане на качеството (Правилник за устройството и дейността на комисия по оценяване и поддържане на качеството във Военномедицинска академия, Правила за структуриране и функциониране на система за оценяване и поддържане на качеството във Военномедицинска академия)*, имаща за цел създаване на условия и разработване на стандарти, процедури, механизми и критерии за осигуряване, управление и непрекъснато повишаване качеството на всички академични дейности. Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план, който се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се от Катедрения съвет и се утвърждава от АС на ВМА.

Съгласно *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемането на академични длъжности във ВМА* и изискванията на ЗРАС, докторантите подлежат на атестация в края на всяка академична година, попълвайки атестационна карта за НПС и докторанти.

ВМА събира и анализира информация за успеваемостта на докторантите като провежда ежегодно атестиране. Атестациите се разглеждат в детайли на ниво катедра и на Академичен съвет.

Удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение се проследява чрез системно провеждане на **анкети за обратна връзка** (има изработени електронни анкетни карти, публикувани на сайта на ВМА – София). Анализира се и мнението на завършилите докторанти и се следи тяхното кариерно развитие. Попълнените анкети се съхраняват в Комисията по качество, а обобщените резултати от проучванията се анализират на заседания на АС и се обявяват публично на интернет страницата на ВМА.

По 7.1.2. Чрез въведената система за постоянно подобряване на качеството на образованието и научните изследвания във ВМА – София се цели постигане на високо равнище на качеството чрез най-ефективното използване на външните и вътрешни ресурси (академичен потенциал, материална, информационна и вътрешна нормативна база, организация). Съществен момент, свързан с развитието на системата за управление на качеството, е акцентът върху одита на системата. Изпълнението на докторските програми периодично и обективно се оценява на базата на ясни и прозрачни правила и процедури, и резултатите, свързани с качеството на обучение на докторантите и потребностите от промяна се огласяват публично на Катедрен и Академичен съвет. Своевременно се отчитат основните препоръки, осъществява се редовно планиране на учебната работа.

Вътрешният контрол на качеството на обучение се осигурява от Комисия по оценяване и поддържане на качеството към Военномедицинска академия. Въпросите, свързани с качеството на обучение, резултатите от анкетните проучвания, взетите мерки във връзка с открити проблеми периодично се обсъждат от Комисията. Периодично се обсъжда и огласява публично ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на обучение и потребностите от промени.

Цялата информация, свързана с качеството на обучение, е **публикувана на интернет-страницата на ВМА – София.**

Констатации за изпълнение на критерий 7.1.:

Във ВМА – София има изградена работеща система за управление на информацията относно качеството на обучение на докторантите, за което спомага и Комисията по оценяване и поддържане на качеството към Военномедицинска академия. Функционирането на системата се гарантира от периодични одити и публично оповестяване на ефективността на резултатите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

Публично оповестяване на актуална информация, свързана с провеждането и управлението на учебния процес на сайта на ВМА е приоритетна дейност за Ръководството на Академията, очертана в стратегическото му управление. Цялата документация по докторските програми се съставя и организира по утвърдени стандарти и се публикува на сайта на ВМА.

По 8.1.1. ВМА – София е изградила мощна университетска електронна и образователна система. ВМА публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от Академичния съвет; проведени форуми с участието на докторанти на сайта на ВМА и списание „Военна медицина“. Докторската програма по Урология е публикувана на сайта на ВМА. Обявите за докторантури се публикуват в Държавен вестник и на сайта на ВМА.

Едно от основните места за публикуване на обществено достъпна информация е сайта на ВМА. В него се публикува информация за докторските програми; работни и нормативни документи, отнасящи се за хода и процедурата на обучение. Чрез сайта на ВМА се дава обществена информация за обявените, текущите и приключилите процедури за придобиване на ОНС „Доктор“. Там е достъпна и актуална информация за наредби, правилници, решения на Общо събрание, решения на Академичния съвет.

При провеждане на форуми с участието на докторанти, информацията своевременно се публикува в сайта. Информацията относно хода, процедурите и резултатите е актуална и се обновява своевременно.

На сайта на ВМА, който е общодостъпен, в панела „Научноизследователска дейност“ – от падащото меню „Конкурси“, докторантите могат да се осведомят за текущите конкурси, а в падащото меню „Процедури“ за предстоящите и защитени дисертации във ВМА.

Катедрата по Урология и нефрология е организатор на ежегоден Симпозиум „Ендоурология и минимално инвазивна хирургия“, в който вземат участие водещи международни специалисти уролози и нефролози, а докторантите в катедрата имат възможност да представят научните си разработки в модерирани постерни и видео сесии.

По 8.1.2 Информация относно възможностите за мобилност на докторантите се получава в Библиотеката на ВМА, където се намират 19-те договора за сътрудничество между ВМА и други лечебни заведения.

Във ВМА – София функционира служба „Учебна и научноизследователска дейност“. Основен предмет на дейност на тази служба е организирането и административното обслужване на научноизследователската дейност във ВМА – София. В сайта на ВМА са представени условията и възможностите за академична мобилност и за възможните краткосрочни специализации и курсове.

Докторантите по специалност „Урология“ все още не са се възползвали от предоставената възможност за участие в програмата за академичен обмен.

По 8.1.3. Научноизследователската дейност на докторантите се стимулира и подкрепя като се поемат част от разходите за участие в научни и научно-приложни конференции и симпозиуми у нас и в чужбина. На докторантите е дадена възможност при условие, че имат одобрен и включен в програмата на съответното научно мероприятие доклад, или постер, да го представят на съответното научно мероприятие в страната или чужбина, като разходите за пътни, дневни, квартирни пари и такса участие се поемат от ВМА.

Изключително авторитетен форум, в който активно участие с доклади и постери участват докторантите на ВМА е ежегодният конгрес на Балканския военномедицински комитет (БВМК). Комитетът е създаден през 1995 г. по инициатива на Военномедицинска академия и в него участват военномедицинските служби на Албания, България, Гърция, Румъния, Сърбия и Турция.

Докторантите по специалност „Урология“ към ВМА имат публикации в чуждестранни списания с и без импакт фактор, национални списания, отпечатващи се на чужд език и в национални списания на български език, което е доказателство за висок научен потенциал.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1.:

ВМА – София предоставя публично системна ясна, точна, актуална, обективна и лесно достъпна информация за учебната документация и качеството на обучение по докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната им активност. На този етап се отчита липса на академична мобилност на докторантите.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите.

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

Докторските програми са обект на постоянен контрол и мониторинг от страна на ръководителя на Катедрата – обучаващо звено и от научния ръководител на докторанта. Те се разглеждат периодично и се променят при необходимост с участието на докторантите и другите заинтересовани страни.

Предлаганата докторска програма по „Урология“ има стройна и работеща организация на учебната и научноизследователската дейности, осигуряваща рамката на образователната и научна степен „Доктор“.

По 9.1.1. Докторските програми във ВМА – София са обект на постоянен мониторинг, съобразен със спецификата на системата за управление на качеството.

Наблюдението, одитите, анализът и оценяването на докторските програми се извършват на няколко равнища: Катедрен съвет и Академичен съвет. Първоначално мониторингът се осъществява на ниво съвет на първичното звено – Катедрен съвет. Прието е академичният състав на обучаващото звено да анализира и оценява работата на докторантите, като в края на всяка академична година докторантите се атестират с попълване на атестационна карта. Ръководителят на приемащото структурно звено представя доклад до АС на ВМА – София за изпълнението на задължителните изисквания по програмата. Актуализацията на програмите става по два пътя – базирана на световните тенденции и базирана на резултати от успешно защитени дисертации. За всеки докторант се изготвя индивидуален учебен план, който може да бъде осъвременяван през целия период на докторантурата в зависимост от хода на развитие на научните изследвания.

Докторските програми периодично се преразглеждат с цел подобряване, актуализация и осъвременяване, за да се гарантира, че те постигат определените цели и отговорят на нуждите на обучаваните и потребностите на потребителите.

Индивидуалните планове по докторските програми се разработват на основата на актуални и значими научни проблеми, свързани с направлението на докторската програма. Обект на изследване е и научна и научно-приложна проблематика, изисквана или подсказана от практиката.

Изследванията, обект на докторската програма, се провеждат чрез използване на иновативни методи и съвременна апаратура.

В Катедрата по урология към мониторинга се включват докторантските отчети, данни от които се попълват в *атестационната карта на докторанта* като стриктно се спазва *Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности във ВМА*. Докторантите имат възможност да избират и посещават необходимите им курсове, които се преподават във ВМА.

По 9.1.2. Дейността по планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми е приоритетна задача на ВМА – София, която се координира от Служба „Учебна и научноизследователска дейност“ **съвместно с основните звена, в които се провежда обучението на докторантите.** Има и конкретна информация какви процедури и практики се прилагат за повишаване на ефективността на докторантските програми.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1.:

Във ВМА – София се осъществява редовен вътрешен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно текущата актуална научна информация и промените в икономическите и социалните потребности на обществото.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

По 10.1.1. *Висшето училище (научната организация) циклично преминава през външно осигуряване на качеството, включително и на докторските програми в съответствие със „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG)“.*

ВМА – София е обект на постоянно външно оценяване, което засяга институцията като цяло, отделните специалности и програми (в рамките на акредитационните процедури по институционална и програмна акредитация, а така също и по процедурите на Следакредитационно наблюдение и контрол – САНК). Основният външен оценяващ орган е Националната агенция по оценяване и акредитация (НАОА). В рамките на вътрешния мониторинг във ВМА се прилагат механизми за отразяване на резултатите и препоръките както от проведени институционални и програмни акредитации, така и от вътрешни одити.

ВМА ежегодно изготвя график на докторските програми, подлежащи на актуализация и акредитация. Изготвените самооценки по докторските програми се представят на заседание на АС. Въз основа на доклад-самооценка докторските програми биват акредитирани и оценявани циклично на 5-годишен период.

Информация за качеството на обучение във ВМА се получава чрез извършваните в различни периоди самооценки за характера на образователната дейност.

ВМА периодично преминава през външно осигуряване на качеството, вкл. и на докторските програми. Голяма част от докторските програми са претърпели промяна в резултат на препоръките от външни оценки. Изпълняват се решенията на Академичния съвет за отстраняване слабостите от предходните акредитации.

Докторската програма по научната специалност „Урология“ е в процедура за последваща програмна акредитация за провеждане на обучение по образователната и научна степен “Доктор”.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1

Във ВМА – София, специалностите и докторските програми преминават циклично през външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на обучението.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на направените констатации, ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да даде право на Военномедицинска академия – София да провежда обучение по докторската програма „Урология” от професионално направление 7.1 Медицина.

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ:

1. Да се обявяват конкурси за редовни докторантури.

Срок: постоянен

2. Да се стимулира участието в национални и международни мобилности.

Срок: постоянен

Председател на ПКЗС:
(Проф. д-р Здравко Каменов, дмн)